

СЛІДАМИ
МАЛОЇ
СВЯТОЇ

« SLIDAMY MALOI SVIATOI »

« SUR LES TRACES DE LA PETITE SAINTE »

TRIMESTRIEL

РІК IX. СІЧЕНЬ — ЛЮТИЙ — БЕРЕЗЕНЬ 1956. Ч. 1 (33)

ANNEE IX. JANVIER — FEVRIER — MARS 1956. № 1 (33)

« СЛІДАМИ МАЛОЇ СВЯТОЇ »

КВАРТАЛЬНИК

Адреса: «Sur les traces de la Petite Sainte»
186, Bd. St. Germain
Paris VI.

Передплата: річно — 200 фр.
Поодиноке число — 50 фр.
закордоном:
рівновартість у красвій
валюти

Посилати на чековеkonto:
Mr. PROKOPIW JULIEN
186, Bd. St. Germain
Paris VI.

ДЯКУЮТЬ ЗА ЛАСКИ

«Дякую Пречистій Діві Марії, що за заступництвом св. Терені і Митрополита Андрея Шептицького вислухала молитов та допомогла моєму батькові щасливо перебути операцію та прийти до здоров'я (І. Михайлів - Городиська).

«Божому Служі Митрополитові Андрееві Шептицькому, великому покровителеві преси й основникові «Місіонаря» складаю подяку за поміч у наладнанні видавання «Слідами Малої Святої» на терені Франції після перенесення осідку з Канади» о. И. Ю. Прокопів ЧСВВ).

«Матері Божій за отримані ласки дякує Софія Гаврилишин, Америка.

ПРОСЯТЬ МОЛИТОВ

Ярмолок.

ГОЛОС ЧИТАЧІВ

«Бажаю Вам щастя у тім виданні, щоб той журналік скоро виходив що місяця» (Марія Лобойка, Америка).

«Я прочитала журналік з великим заінтересуванням та увагою і знайшла в ньому багато хо-сенного для душі та поглиблення християнського життя. З тієї причини прошу ласкаво прийняти мене як сталу передплатницю як рівнож трьох моїх знакомих, що їхні адреси тут подаю.» (Леонтина Чепіль, Америка).

«Журнал «Слідами Малої Святої» мені дуже подобається, лише шкода, що виходить раз на квартал. Я любила б його читати частіше» (Ірена Алопюк, Едмонтон, Канада).

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Представництва «Слідами Малої Святої»

КАНАДА:

The Basilian Press
286 Lisgar St.
TORONTO, Ont.

ЗДПА

Mr. Iwan Hawryliw
7 Lancaster St.
ALBANY, N. Y.

На вижче зазначені адреси просимо слати свої передплати та звертатися в усіх справах, що зв'язані з журналіком. При пересильці грошей просимо завжди

точно зазначити, що гроші призначені на журналік «Слідами Малої Святої». З усіх інших країн просимо звертатися безпосередно до адміністрації у Франції!

ДЯКУЄМО !

Адміністрація журналіка складає щире подяку Впр, о. І. Яцків в Парижі за совісне виконання обов'язків представника нашого органу за час від 15. берез-

ня 1954. до грудня 1955 р. Це уможливило нашим передплатникам із Франції отримування журналіка та вирівнювання передплат!

« СЛІДАМИ МАЛОЇ СВЯТОЇ »

КВАРТАЛЬНИК

Рік IX. На Чужині Ч. 1 (33)

СІЧЕНЬ — ЛЮТИЙ — БЕРЕЗЕНЬ 1956.

З НОВИМ РОКОМ !

Так, як це звичаєм в кожній родині привітати своїх з Новим Роком, так робить і редакція та адміністрація «Слідами Малої Святої». За вісім років коло нашого журналіка об'єдналася нова, велика родина, що поставила собі за мету прямувати дорогою євангельського (духового) дитинства за прикладом св. Терені. Покищо до неї належать лиш ті, що поза межами України. Ті, що в Рідному Краю, позбавлені того щастя. Вони своєю кров'ю пишуть шлях св. Євангелії. Тому, коли в цьому році доводиться привітати нашу

Громаду, то побажаємо всім глибокого довір'я в Боже Провидіння. Воно по батьківськи опікується нами й допоможе нам витривати на вибраному шляху. Стіймо кріпко при св. Церкві, бережим всього, що рідне і в тому дусі виховуймо наше молоде покоління! Готуймося до того, щоб стати до праці над відродженням Рідного Краю. Жиймо так, щоб виеднати Боже милосердя нашим переслідуваним братам. Того з цілого серця цілій нашій Громаді «Слідами Малої Святої» бажає

Редакція і адміністрація

СИЛА ГЛИБОКОЇ ВІРИ

А коли скінчив усі свої слова до народу, що його слухав, увійшов у Капернаум. В одного ж сотника тяжко нездужав слуга, що в нього був дорогий, і мав умирати. Почувши про Ісуса, післав до Нього юдейських старшин, благаючи його, щоб прийшов і рятував його слугу.

А ті, прийшовши до Ісуса, благали Його ревно, кажучи: «Він достойний, щоб Ти йому зробив це: бо любить наш народ і збудував нам божницю». Ісус пішов з ними. І коли вже недалеко був від дому, сотник вислав друзів сказати Йому: «Господи, не трудися, бо я негідний того, щоб

Ти увійшов під мою покрівлю. Саме тому й себе не вважав я гідним прийти до Тебе, тільки промов слово, то й одужає мій слуга. Бо й я чоловік під владою поставлений, маючи вояків під собою; і скажу одному: йди — і він іде; а іншому: ходи — й він приходить; та й слугі моему: роби оце — і зроби».

Почувши таке, Ісус здивувався і звернувшись до юрби, що йшла за ним, сказав: «Поправді кажу вам, навіть у Ізраїлі не найшов Я такої віри». І коли посланці вернули до дому, знайшли недужого слугу здоровим.

(Лука 7. 1-10)

РІЗДВО В КАРПАТАХ

(Спогад)

Білою, пухкою скатертю прикрив сніг наші Карпати. В малому селі, на давньому австро-угорському кордоні не малий рух. Господарі, одні привозять «мливо» з млинів, інші несуть «наське» сукно з поблискої ступи, або б'ють лен на олій, бож то Пилипівка і не годиться їсти солонину. А господині білять хати, миють столи і лави, перуть і приготовляють білля та одужу. Вже близько Різдва Христове, треба все приготувати. Та мешканці Ялинковатого не з тих, що забули небесне при стараннях про земське. Село має 608 душ і аж 120 належить до Братства Найсвятіших Тайн, а 80 до Марійської Дружини. У Великому пості всі приступили до великодньої сповіді крім наказного вїйта, «жондового комісаря», як він казав себе кликати. Але й він недавно, коли захворів, просив панотця висповідатися та прийняв маслосвяття. Як кожного року, так і в цьому всі йдуть перед Різдом Христовим до сповіді, щоб на Різдво прийняти Спасителя світу до своїх чистих сердець. Справляючи гостину для тіла, справляють і пир для душі, даючи Йй Самого Бога, Вічне Життя.

Вкінці прийшло воно, так дуже очікуване Різдво. По спожитті св. Вечері за звичаями наших предків колядують далеко поза північ. Але ще перед третью вночі всі мешканці села святочно зодягнені йдуть до церкви на полунощницю. А в церкві так ясно! Всі три павуки засвічені. Горять сотні свічок, а разом з ними гасним вогнем палають сотні побожних сердець, злучені в одне

співом пророчої молитви «З нами Бог, розумійте язици і покарайтеся, яко з нами Бог!»

Що за чудовий був це спів! Це не люди співали, але їхня віра в Бога, Творця неба й землі. Це співала їхня надія на спасіння, на краще майбутнє для поневолених. Це співала їхня гаряча любов до своєї Церкви, свого обряду. О, незабутня Різдвяна Ноче!

**

О, мої любі, незабутні Ялинковатці, де б Ви тепер не були! Чи на рідних землях, в своєму селі під батьківською стріхою. Чи за-проторені в тяжкому ярмі по цілому Советському Союзі. Чи розсіяні як скитальці по всіх закутинах просторої землі. До Вас звертаюся і в смутку питаю: Чи тямите те Христове Різдво з-перед чверть століття? Чи зберегли Ви і далі цей гарний звичай приймати Христа до свого серця у святу Вифлеємську ніч? Чи далі заховуєте свої прадідні звичаї? Чи палають далі Ваші серця тим небесним вогнем віри, надії й любови? Чи далі любите свій обряд? Чи далі держитесь прадідньої католицької віри? А що найважніше: чи навчили Ви своїх діточок служити Богові, заховувати Його святі заповіді, триматися сильно своєї віри, східнього обряду і горнути до свого панотця так, як Ви це робили? Чи навчили Ви заспівати йому на Різдво:

«Ой наш панотець раненько встає, до церковці йде.
Кличе вас, кличе вас Господь
на порадожку до себе».

К-к

МОЛИТВА ЗА ПРОСЛАВУ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

«Господи Ісусе Христе, Ти завжди нагороджуєш найбагатшими скарбами Твоєї безконечної любови Твоїх вірних слуг за їх праведне життя і то не тільки вічною прославою в Твоєму небесному царстві, але часто й тут на землі прославляєш їх за те, що вони з особливою ревністю подвизались для Твоєї слави і для поширення й закріплення Твого царства між людьми. Покірно благаємо Тебе, зволь прославити Твого вірного слугу Андрея Шеп-

тицького, що продовж свого праведного життя був добрим пастирем свого стада і великим подвижником церковної Єдності не тільки в нашому українському народі, але й серед усіх народів світу, щоб всі були одне Христове стадо й один Пастир. Амінь.»

Отче наш, Богородице Діво, Слава і нині.

«Його ім'я останеться назавжди благословенне в Христовій Церкві, що збереже згадку про його гарячу ревність за спасіння душ

і його постійну відвагу в обороні свого народу».

(Папа Пій XII про Митрополита Андрея 14. XI. 1952).

**

«Присланий образец Митропо-

лита ми зложили на гробі св. Терені. Це Покровитель Вашого народу. Ми молимося за прославлення цього Слуги Божого» (уривок з листа с.с. Кармеліток в Лізіє).

МІСЯЧНІ НАМРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 1956 р.:

молімся!

- СІЧЕНЬ:** за всевітнє визнання папського уряду,
місійне: за вірність у вірі китайських католиків.
- ЛЮТИЙ:** за християнську уміркованість,
місійне: за церкву у Вієт-Намі.
- БЕРЕЗЕНЬ:** за всі намірення Святішого Вітця,
місійне: за місії в магометанських частинах Африки.
- КВІТЕНЬ:** за пошану для покликань.
місійне: за місіонарів для Кореї.
- ТРАВЕНЬ:** за згоду у світі через заступництво Божої Матері Цариці Всесвіту,
місійне: за навернення через побожність до Пресвятої Богородиці.
- ЧЕРВЕНЬ:** за корисне святкування століття празника Христового Серця,
місійне: за священничі покликання в Індіях, Пакистані, Бурмі, Цейлоні та Індонезії.
- ЛИПЕНЬ:** за християнського духа в спорті,
місійне: за захорону Африки перед безбожницьким матеріалізмом.
- СЕРПЕНЬ:** за перемогу над всіми перепонами, що спиняють навернення,
місійне: за християнське виховання японської молоді.
- ВЕРЕСЕНЬ:** за подружню вірність,
місійне: за католицьку пресу.
- ЖОВТЕНЬ:** за те, щоб уряди шанували батьківські права,
місійне: за щедрість для Місій.
- ЛИСТОПАД:** за набожність до Пресвятої Євхаристії,
місійне: за християнський суспільний лад в Індонезії.
- ГРУДЕНЬ:** за силу проти модерних переслідувань,
місійне: за католицькі школи в Африці.

Дорогі Читачі! В своїх молитвах не забувайте за ці намірення, що визначені самим Святішим Отцем. Це справи цілої Церкви, тому за них повинні молитися не лишч члени Апостольства Молитви, але всі вірні!

НЕ ЗАБУВАЙТЕ!

Пригадуємо всім, що в кожний перший четвер місяця правиться Служба Божя за всіх наших Передплатників, Читачів, членів Священничого Союзу, Вервиці Дітей та всіх наших вірних, що йдуть слідами св. Терені дорогою духового дитинства св. Євангелії. Старайтеся злучитися своїми молитвами із тими Службами Божими, що за Вас будуть відправ-

лені в 1956 році. Ось дні тих Служб Божих: 5. січня, 2. лютого, 1. березня, 5. квітня, 3. травня, 7. червня, 5. липня, 2. серпня, 6. вересня, 4. жовтня, 1. листопада і 6. грудня. Зо свого боку старайтеся помощи в тому, щоб наш журналік був знаний всім нашим вірним і так потягнув їх на дорогу духового дитинства Христової Євангелії!

У ТВОЇ РУКИ, ПРЕЧИСТА!

Від самого початку журналик «Слідами Малої Святої» був Твоїм, Пречиста! Зовсім зрозуміло. Свята Євангелія є джерелом нашого знання про Тебе, Маріє! А наш журналик св. Євангелію зробив своїм джерелом. Тому він голосить завжди щиро, дитинну любов до Тебе, Божа Мати і наша Мати. Те саме бажаємо і далі робити і на наших сторінках своїми німичними словами голосити нашим вірним, що в Тебе наша надія і наш покров!

З Новим Роком наш журналик відновляє цю свою любов до Тебе, Пречиста, і запевняє, що далі з усіх своїх сил буде старатися Тебе прославляти і ширити любов та

довір'я до Тебе. А Ти, наша найкраща Мати, прийми цей малий журналик у Свою могутню материнську опіку. Пригорни його до Свого Непорочного Серця. Захорони перед морозними вітрами, що могли б заморозити його. Допоможи йому далі розвиватися, допоможи поширитися та дозволь діждатися йому однієї великої ласки, що її цей журналик просить від себе та від усіх своїх читачів: дозволь, о, Божа Мати, чимскоріше пересадити наш журналик на рідну землю і там продовжувати свою працю для душ українського народу!

«СМС»

РІДНИЙ КРАЙ

Там, де блакит з ланом пшеничним

В далечині злучаєсь, вважай
Тут села твої, родюча земля,
Це все твій рідний край.

Це прапор живий, непереможний,
Під нього в ряди вступай!
Борись за народ, правду й віру
Та за рідний край.

Під покров Марії віддайсь
Ти за Бога згадай.

Вона нам Покровителька наша
Поможе освободити рідний край.

Воскресне воля, покращає доля,
Повстане й на Україні рай.
Оживиться любов народу,
Усміхнеться наш рідний край.

Як заграють дзвони свободи,
Ти за героїв згадай,
Що за свободу життя віддали,
За Україну, твій Рідний край!

Іван Ротко

ЗА ПОВНЕ ЖИТТЯ

Коли з увагою приглянутися життю нинішніх людей, то зустрінемо різні способи проведення свого життя. Одні проводять його у душевній бездіяльності. Хоч такі люди активно не роблять багато злого, але вони не роблять нічого доброго. Їх можна б порівняти до тих білих хмаринок, що час до часу пробігають небоскломом, не залишаючи на ньому жодного сліду. Хоч градівими тучами не нищать вони цілорічної мозольної праці селянина, то й не зсилають вони благодатного дощу. Життя багатьох людей, що подібне до тих хмаринок,

є безхосенне і цілковито пусте!

Та є ще інший тип людей, що його часто ставимо собі за взір активності. Це люди, що від ранку до вечора завжди зайняті і всюди можна їх зустрінути. Мало є справ, до яких вони не вступали б. Зустрінете їх на прилюдних торжествах, бо вони є обов'язково членами ділових комітетів. Є вони на прилюдних зібраннях, бо там вони забирають голос і виголошують до змудження довге промови. Вони в театрах і то на перших місцях, якщо одержали безплатний білет

вступу. Великодушно дають себе вибирати до почесних комітетів різних «балів до ранку». Ті люди завжди спішаються, ніколи не мають часу. Але дуже часто спонуки є природні: для людської слави!

Не хочу сказати, що така діяльність є непотрібна. Але таке життя також є **безхосенне і пусте**. Бо хоч діла таких людей є самі в собі чесні, однак мотиви, спонуки є чисто природні. Бог не дає надприродних ласк тим, які не мають наміру Йому подобатися, почитати Його та славити своїми ділами! За такі діла не дає Бог надприродної нагороди. Щоб її отримати, треба піднятися до надприродних висот!

На щастя у противенстві до вище згаданого образу людини є ще інший тип християнина. Це ті, що їхнє життя просте, скромне і буденне. Та всі їхні діла схиляються в сторону Всевишнього і Його св. волі. Всі свої діла роблять з думкою про Бога і Його славу. Тут на землі життя таких людей не буде славним. Їхні імена зістануть невідомі. Історія не запише їх на своїх сторінках. Але ті імена будуть вписані в книзі вічності. Таке життя, хоч яке воно скромне і незаметне, є життям **повним і правдиво християнським!** Тому вибираймо, яке життя провадити!

А які **плоди** приносить одне і друге життя?

Той, що живе життям пустим і безхосенним для душі, може провадити його у приємностях та забавах і розривках, але чи буде він вдоволений з такого життя? Лиш малу дитину вдоволяють забави і вона не відчуває стиду із-за легкодушності. Доросла людина повинна і мусить мати вироблений світогляд і визначені стремління. Якщо не піднесеться над легкодушне життя, мусить відчувати стид і несмак. Не можемо забувати, що Бог дає нам свої ласки у відношенні до наших заслуг. Якщо наше життя повне, тоді Бог не щадить нам

своїх ласк. Коли воно є пусте, тоді не дає нам Своєї ласки.

Що більше! Кожний знає, що наше життя на землі це скоро мандрівка до вічності. А там, залежно від нашого життя, чекає нас нагорода або кара. Що ж чекає за пусте, безхосенне життя? Чи може Господь дати такому вічну нагороду? Певно, що **ні!**

А за повне християнське життя жде спокійна смерть і **небесне щастя** з рук Небесного Вітця, яке ніколи не скінчиться!

Більшість людей витрачає всі свої сили на погоню за багатствами і земськими почестями. Не прикладають значення до того, щоб статися багатими і великими перед Богом, пам'ятаючи на пересторогу Спасителя: «Не збирайте собі скарбів на землі, де ржа і міль нищить і де злодії підкопують, та крадуть. Збирайте собі скарби на небі, де ані ржа, ні міль не нищить, і де злодії не підкопуються, ні не крадуть; бо де є скарб твій, там буде й серце твоє» (Мат. VI. 19-21).

Коли глянемо на наші минулі літа, то побачимо, що було в нас дуже багато днів, а може й цілих років **пустих**, в яких ми не зробили нічого хосенного для своєї душі! А в дійсності є дуже легко зробити своє життя **повним**. Господь не вимагає від нас нічого надзвичайного, ні героїських діл. Вистачить нам робити звичайні повсякденні діла, сповняти свої станові обов'язки. Одним словом може й робити те саме, що ми досі робили, **але робити те все для Бога!**

Мій Боже! Не знаю, як довго ще призначив Ти жити мені на землі. Але я щиро постановляю не втратити ні хвилини і від досвітку до сумерку робити те, що Ти вимагаєш від мене. Всі свої діла і заняття буду виконувати з думкою про Тебе і буду робити їх для Тебе! Хочу зібрати якнайбільше заслуг для вічності! Хочу від тепер жити **повним життям!**

о. Гр. Брездєнь

ДОБРИЙ ПРИКЛАД

Діти рідної школи в Плейн Лейк, Алберта, Канада відіграли під проводом Сестер Служебниць ПНДМ концерт з нагоди закінчення катихизації в суботу дня 30. липня 1955. По концерті п. Франко Палійчук перевів збірку

на пресовий фонд «Слідами». Збірка принесла 5.05 дол. Всім Жертводавцям дякуємо за ласкаві жертви, а п. Ф. Палійчукові за переведення збірки! Цей гарний приклад ставимо за взір до наслідування всім нашим Читачам!

МОЛИТВА, ЩО ДУЖЕ НА ЧАСІ

«О, свята Тереню, повна любови і спочуття! Зволь виблагати полегшу для наших братів, що сталися жертвою довгого і жорстокого переслідування християн під большевицькою владою. Виднай їм витривалість у вірі, зріст в любові до Бога і ближнього та в довір'ю до Пресвятої Богородиці. Приготуй їм святих священників, які направили б богохульства та святотатства проти Пресвятої Євхаристії. Зділай, щоб передовсім серед молоді знову зацвіла янгольська чистота і

християнські чесноти. Дай, щоб цей благородний народ звільнився від всякої неволі і однодушно повернувся до єдиного стада, що його либляче Серце Воскресшого Спасителя цілковито повірило св. Петрові і його наслідникам. Дай, щоб у спільноті св. католицької Церкви зазнав він врешті радості прославляти Отця і Сина і св. Духа. Амінь.

(300 днів відпусту. Повний відпуст раз в місяць під звичайними умовами, коли хтось проказує цю молитву щодня).

ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС!

Це молитовний заклик, що найкраще з усіх відзеркалює роллю заступництва Божої Матері в нашому житті. Вона — Богородиця — співтерпіла для нашого відкуплення, а тепер співпрацює для нашого спасіння. Цей заклик, що його так любить наш народ, є так дуже актуальний в наших часах. Хто ж нам допоможе сьогодні, як не Божа Мати? Хто ж заступиться за нашим народом, як не Вона? Різного роду союзники будуть завжди глядіти лиш свого інтересу. А Вона, Богородиця, глядить лиш нашого власного добра, лиш нашого спасіння.

На звук співу цього молитовного заклику оживає наше довір'я до Божої Матері. Бож ми кличемо на поміч Ту, Яка Царицею неба і землі. Взиваємо Ту, Яка нашою найкращою Матір'ю! І того нашого довір'я Вона найбільше чекає. Вона не глядить так дуже на наші слова, як радше на наше довір'я, що з ним ми до Неї звертаємося. Від сили нашого довір'я залежить успіх наших молитов.

З нашим довір'ям лучім

любов до Божої Матері. В тому дусі виховуймо нашу молодь і нашу дітвору. Сильне почитання Божої Матері це нитка, що лучить нас з Рідною Землею і тими місцями, де Вона відбирала почитання від нашого народу: Зарваниця, Почаїв, Гощів, Самбір, Крехів, Кальварія і другі. Якщо при плеканні Марійського культу звернемо увагу на почитання Богоматері в Україні, то сама Пречиста подбає, щоб в тих серцях засіяли любов до свого рідного.

Наші часи грізні, тривожні й небезпечні. Ми з непевністю глядімо на різні політичні потягнення великих державних мужів. Ми може й забагато дожидали від тих політичних потягнень. А замало молилися до Цариці України. Так, Вона Божа Мати, є Царицею України. Ніхто того титулу Її не позбавив і не позбавить. Тому ми маємо повне право й обов'язок звертатися до Божої Матері, щоб очистила Своє царство від безбожників і заснувала на наших землях знову Своє царство миру й любови!

НЕ ПЛАКАТИ

(пісня з 1945 з Німеччини)

Не плакати, а радіти
Любі Друзі Молоді,
Що ми війну пережили
І осталися живі.

Що ми війну пережили,
Всі тортури перейшли.
На чужині між чужими
Свої Своїх віднайшли.

На чужині між чужими
З далекої сторони
Кличемо враз: «Україно!
Ми ж Твої вірні сини!»

Летить літак з Америки
А з Канади тисяч три.
В них пільоти українці
Це ж наші рідні брати!

Ти летуне бистрокрилий
Лети орлом в рідний край,
Від нас синів України
Палкий привіт передай!

Понад Львовом зроби коло,
Над Києвом зроби два.
Сфотографуй рідну землю,
Де провадить дії УПА!

Сфотографуй рідну землю,
Де провадить дії УПА:
«Вітай рідна, лоба Мамо,
Україно золота!»

Фільзик — Баварія 1945.

о. Василь Прийма

ЩАСЛИВА МАТИ

Коли бажаєте увійти в церков-
цю Кармело в горах Юра (Фран-
ція), Вас зустріне ввічливо вже
дещо старша віком, блідолиця
черниця дверниця Сестра Марія
Ноемія. Вам, здається, що вона
наче виросла тут, так усе є їй рід-
ним, дорогим. Але її історія не
переходила спокійно. Короткий
начерк її життя певно не буде
Вам байдужим:

Сестра Марія Ноемія колись
пані Ліже провела своє життя на
пильній праці гачкування. У сві-
товій війні втратила свого чоло-
віка. Осталася вдовою з двома
синами. Один мав чотири, а дру-
гий шість років. Щоб виховати
своїх дітей, приходилося цій ма-
тері працювати навіть ночами,
але на щастя діти були дуже доб-
рі. Вчилися пильно й у всіх пред-
метах були першими у школі.
Оба стали священиками. Стар-
ший є сьогодні настоятелем мі-
сійного дому. Його твори, що го-
ворять у справі піднесення та об-
новлення робітництва, є перекла-
дені на кілька мов. Його запро-
шують на виклади і то не лиш у
Франції, але і в Німеччині та Ка-
наді. Другий вступив до оо. Єзуї-
тів і є — професором то у Ліоні,
то в Бейруті. Це говорить про їх

вченість а ще більше про глибо-
ку побожність. Своїми науками
захоплюють навіть безвірків. На-
че соколи вони ширяють понад
землею та збуджують подив і по-
лет йти, линути високо, далеко,
як вони!

Це не осліплює гордістю щас-
ливу матір. Так, як всеціло від-
далася праці, заробітками, щоб
дати їм можливість закінчити
науку, так в часі їхньої праці у
Господній винниці продовжує
життя самопосвяти, щоб запев-
нити успішність їх трудам. Вона
сталася дверницею у Кармело,
щоб у цьому домі молитви випро-
шувати своїм синам Божу ласку,
яка дасть посів їхній проповіді,
чи науці. Про це гарно сказав
один священик на першій Служ-
бі Божій молодшого сина, о. Люд-
вика: «Яка щаслива мати! Від-
давши Богу на службу те, що ма-
ла найліпшого, своїх обидвох си-
нів, сама пішла в Кармель — по-
свячений Пречистій — співати
«Величає душа моя Господа... бо
поглянув на низькість своєї слу-
ги... вчинив мені величні речі...
наш Господь... тому назвуть мене
щасливою»...

Б. П.

ЗАПРОШУЄМО !

Це число журналика висила-
мо також і тим передплатникам,
яким із-за незаплатення грошей
адміністрація була стримала ви-
силку. Просимо відновити свою

передплату. В цей спосіб будете
знову мати свого старого прияте-
ля, що ним був для Вас журна-
лик «Слідами Малої Святої!»

ОДИНОКИЙ РЯТУНОК

В місяці січні членам Апостольства Молитви поручається молитись за те, щоб в цілому світі признали владу, що її має Христовий Намісник. Іншими словами, щоб всі люди злучилися під його проводом в правдивій Христовій Церкві. Намірення те набирає тим більшої сили, коли згадати, що в січні припадає також тиждень молитов за з'єдинення. Приглядаючись всесвітньому хаосові і бракові авторитету, немає іншого рятунку для людей, як признати, що Христовий Намісник є головою правдивої Христової Церкви на землі, що його урядові належить послух та пошана й любов. Вороги Церкви знають це добре й тому всі свої зусилля спрямовують до того, щоб підкопати авторитет св. Вітця. В різних країнах вживають до того різних способів. Ось, наприклад, в Україні представляють Христового Намісника як найбільшого ворога нашого народу. Дивним дивом дехто з українців, що живе у вільному світі, повторяє деколи подібні кли-

чі. Не хочемо тим твердити, що їхні голоси мають щось спільного з пропагандою комунізму, але це голоси, що не хочуть добачити правди... Не хочуть бачити в Петровій Скалі того непомильного Проводу установленого Христом.

Тому в місяці січні молимося, щоб світ признав уряд Христового Намісника, його шанував, прислухався до його вказівок і в цей спосіб прямував до виходу із тієї трудної ситуації наших часів. Святіший Отець пильно дбає про добро не лиш католиків, але цілого світу. Коли б всі підтримали його зусилля, то напевно в світі запанував би Христовий мир і справедливість.

Отже, самі будьмо беззастережно віддані св. Вітцеві і молимося, щоб таким духом були перейняті всі члени Христової Церкви. Їхній приклад потягне других і недалекий буде час, коли настане одне Христове стадо об'єднане під проводом Христового Намісника на землі.

БОЖЕ, НАМ ЄДНІСТЬ ПОДАЙ!

Слова нашої пісні, що її так часто співаємо. Здається, що ніяке інше серце в світі не тужить так за єдністю, як наше, українське. Ми так болюче відчуємо її брак. Про єдність ми говоримо і то навіть дуже часто. При цьому не забуваймо, що справа єдності це передовсім Божя справа, справа Божої ласки. Отже, за єдність треба передовсім багато молитися. Зокрема нам, українцям, не вільно забувати про єдність

церковну. Кожного року в місяці січні від 18 до 25 відбувається в Церкві тиждень З'єдинення. В молитвах за єдність всіх християн лучається з католиками навіть члени других віровизнань. Тому в гурті тих, що за єдність церковну моляться, не сміє бракувати нас. Правда, ми молимося багато, але молитви ніколи не буде забагато. Може від наших молитов за Єдність залежить і політична доля нашої батьківщи-

ни. «Шукайте перше царства Божого, а все проче буде вам дано», сказав Спаситель. Молімся за Єдність нашого народу з правдивою Христовою Церквою, бажаймо поширення Христової віри на цілому Сході, а Господь подбає про обставини, що будуть пригожі для здійснення тієї Єдності і пішли кращі часи Своєї Церкви.

Крім наших ревних молитов за Єдність треба також і наших зусиль у тій справі. Чи працюємо ми над цим? В нашій праці треба усувати з очей те, що ділить, а шукати того, що лучить. Так робив Христос і знаходив дорогу до сердець тих, що може й не надто прихильні Йому були

спершу. Якщо б кожний українець старався зробити те, що може зробити в тій справі серед свого окруження, то справа З'єдинення поступала б вперед.

Ми є свідками щораз то більших старань для проголошення святим Слуги Божого, Митрополита Андрея Шептицького. Справа Єдності була його найдорожчою. Молім отже Бога, щоб за молитвами цього Праведника зробив це найбільше чудо, що його ми всі так прагнемо, з'єдинення нашого народу в одній Христовій Церкві!

Тому молімся і трудімся для справи з'єдинення, що така дорога Серцю Божого Сина!

НА ТИХ САМИХ ПОЗИЦІЯХ

Вже дев'ятий рік приходить до Вас «Слідами Малої Святої», Дорогі Читачі. Різні обставини не дозволяли, щоб ми частіше Вас відвідували тим скромним друкованим словом. Але Ваші листи вказали, що наш шлях правильний. Тому й тепер хочемо запевнити Вас, що наш журнал стоїть на тих самих позиціях. Які вони? Служба Богові й українському народові в дусі духового дитинства Христової Євангелії. Однією з прикмет дитини, це щира, беззастережна любов до своїх батьків. Таку щиру, беззастережну любов до Бога і свого рідного голосить наш журнал. Зміни місця його осідку не вплинули і не вплинуть на зміст «Слідами». Через повних вісім років наш журнал ніс слова потіхи розпорошеній українській еміграції. Він буде нести їх далі!

Але на цьому «Слідами» не думає обмежитися. Мрією нашого журналіка є нести свої друковані слова там, де лине серце кожного українця: в Рідний Край! Щоб приспішити цю хвилину, за ініціативою «Слідами» повсталала наша «Вервиця дітей», що мобілізує наймогутнішу силу, молитву невинних дітей за Україну. Їм наш журнал присвячує свої скромні сторінки, бо знає, що молитва дітвори до Божої Матері на вервиці допоможе прискорити хвилину, коли кличі духового дитинства свобідно підуть в Україну. З рядів «Вервиці дітей» маємо вже кільканадцять покликань, що є найкращим доказом правильности вибраного шляху.

Ми певні, що св. Тереня Покровителька нашого журналіка, допоможе нам далі виконувати наше завдання. Бо журнал це її діло... Наша

мрія є одна: щоб там, де ми досі в журналіку пишемо «На чужині», ми могли поставити чимскоріше це найдорожче нам ім'я: Україна. Щоб цю хвилину приспішити, ми стоїмо на незмінених позиціях дитинної любови до Бога й Батьківщини і цю лю-

бов бажаємо понести всім нашим серцям!

А Ви, Дорогі Читачі, допоможіть нам виконати це завдання. Ждемо Ваших молитов в тому наміренні та Вашої тісної, родинної співпраці для Великого Діла!

СЕСТРИНА РУКА

(Спогади)

(Продовження)

Ми відісталися вправді в країну трохи більшої свободи, але ми завжди ще були між большевицькими військами. Однак св. Тереня допомогла нам відістатися цілковито у свободні країни. Після кількадевного побуту в укріпті в одному із пограничних сіл ми вирушили в дальшу мандрівку. Найбільшою прикрістю було для нас, що тих кілька днів ми не могли відправити Служби Божої, хоч були майже під самою церквою. Потім вирушили далі, але зблудили і блукали цілу ніч та цілий день, дзвонили зубами із холоду та зимна гірської ночі. Мали цастя романтично переночувати на узбіччі гори, накриваючись хіба своїми руками... Мати природа рано заплатила своїм нічним гостям чудовим сходом сонця, блянням овець, окликама пастухів, до яких ми одначе лякалися приступати із зрозумілих причин. Поживились гірськими ягодами, лобувалися досхочу гірською красою Карпат, якій не дорівняють жодні інші гори на чужині. Пообідали якимись кусками хліба, закусили ягодами та рушили в дальшу мандрівку, ризикуючи попасти в руки большевицьким відділам.

Але св. Тереня чувала над нами і щасливо вивела нас із тієї блуканини та того кількадевного укривання.

Під вечір, відважно, явно-славно машеруючи, ми добилися до залізничної станції і там закупили білети до міста П. По дорозі мали ми зупинку в Н. Там щасливо оминули клопотів під час нічної контролі. Я заснув і словацький вояк мав стільки вирозуміння до сну, що не будив мене. Коли б був це вчинив, то наступну ніч я вже був би ночував у большевиків. Мій товариш вийшов на той час на прохід. Ми поїхали далі і щасливо заїхали до П.

За кілька місяців довідався я, що в тих днях нашої блуканини вмирав в Україні мій батько і перед смертю кликав мене. Про це писала пізніше моя сестра. Були хвилини, що ми були рішені вертатися, бо годі було відістатися з нашого оточення. Але видно, що вмираючий батько випросив мені ласку в Бога, що я щасливо пішов в дальшу мандрівку в чужину. Мала Свята не випустила мене із своєї опіки.

(Далі буде)

ДЯКУЄМО !

Всім жертводавцям, які зложили свої жертви на пресовий фонд нашого журналіка складаємо щиро подяку. Їхніх імен не містимо, бо вони собі цього не бажають. Нехай Господь заплатить їм своїми ласками!

ПОДЯКА

Адміністрація журналіка щиро дякує Видавництву оо. Василіян в Торонто, Канада, за совісне друкування «Слідами» за час від грудня 1952 до грудня 1955 р. та полагоджування всіх справ, що були зв'язані з експедицією!

МОЛИТВА

(щоб висднати беатифікацію о. Василя Володимира Скубленого ЧСВВ.)

О, Боже безмежний і предобрый, якщо воно вийде на Твою більшу славу й поширення Твого царства — особливо в серцях Твоїх українських дітей — благаємо Тебе, щоб Ти виявив видимими знаками та чудами святість Твого вірного слуги, отця Василя Скубленого.

Ти покликав його навчати не так словом, як добрим прикладом і стражданнями, жертвованими за св. Церкву й український народ.

Найлюбіший Ісусе, благаємо Тебе, через Непорочну Марію, уділи нам ласк, яких прохаємо за посередництвом Твого слуги о. Василя Скубленого так, щоб ореола публичного почитання і слави могли незабаром засясти над його обличчям, чого, як ми віримо, він достойний.

Задля його заслуг прохаємо за його посередництвом... (тут наз-

віть добродійство, чи ласку, чи спеціальне навернення, що його бажаєте випросити).

(Моли́тва апробована Апост. Екзархом Зах. Канади Кир Нілем Саварином в Едмонтон, дня 25 квітня 1955 р.)

Про о. Василя Скубленого ЧСВВ писав наш журналік в ч. 1 (25) за січень-березень 1954 р. Це уроженець Канади з рідні наших поселенців в Алберті. Помер після важкої недуги дня 26 листопада 1940 р. в Римі в 26-му році життя, а в двох роках священства. Визначився святим і праведним життям. Багато осіб отримали різні ласки за його посередництвом. Просім і ми потрібних ласк а також молим Бога особливо «за тих, що караються під большевицьким ярмом» (слова о. Василька, який в 1939 р. був в Галичині і якийсь час був під большевиками). (Ті, що отримують особливі ласки за посередництвом о. Василя Скубленого, хай повідомлять про те Впр. о. магістра василіянського новіціату в Мондері, Алберта, Канада.

МАТИ, ЩО ВЧИЛА ДІТЕЙ СКЛАДАТИ РУКИ ДО МОЛИТВИ

(замість вінка на могилу бл. п. Анни Пронозюк)

Слушно сказав один великий мистець, що найкращим образом матері є цей, коли вона складає руки своєї дитини до молитви. Дійсно. Щасливі ті діти, що їх від наймолодших літ мати вчила молитви! Вони ніколи не забудуть цього і за це найбільше будуть вдячними своїй матері. Навіть, коли вона вже відійде від них, вони через молитву будуть злучені з нею. Через молитву отримають від Бога все, що треба.

Такою матір'ю була бл. п. **Анна Пронозюк** із Сур (Ер е Люар) у Франції. Маленькі Петрусь та Іванка мали те щастя, що мама навчила їх молитви від найраніших літ. Було радісно на серці глядіти, коли діточки клякали вечором з мамою та шептали свою молитву. Коли Петрусь вписався до «Вервиці дітей» і говорив свою десятку вервиці за Україну, то Іванка, хоч мала лиш три роки, також забажала мати

вервицю... Разом з братчиком молилася за далеку Україну, що про неї так гарно розказувала їм їх мати. Від неї вони навчилися гарно говорити рідною мовою і не стидатися тієї мови перед другими. З мамою вони завжди бували на своїх богослуженнях у святині чудотворної Божої Матері в Шартр.

Пречистій Діві сподобалося в місяці травні покликати до Себе цю добру маму. Покійна прийшла на світ дня 1. листопада 1913 р. в селі Змієвська, повіт Яворів. Родинне прізвище Мазепа. Бог покликав її до Себе дня 15. травня 1955 р. Нехай потіхою буде для неї те, що її діточки не забувають щоденної молитви і десятки вервиці. Обое дітей тепер взаємно пригадують собі цей важливий обов'язок. Це дає надію, що принаймні вони колись побачуть цю прекрасну Україну, про яку мама їм так часто розказувала і там, на рідній землі почують тих пісень, що їх вона їм співала.

Покійна визначалася також великою любов'ю до св. Церкви та пошаною і прихильністю до священників. Цих кілька слів нехай буде замість вінка на її могилу. Нехай покійна буде взором для наших матерей на чужині. Хай

вчатся від неї, як впоювати в серця дітей любов до Бога, Церкви та народу!

Нехай чужа земля буде Тобі пером, Незабуття Мамо, Дружини та Дочко України!

о. Й. Ю. Прокопів ЧСВВ

ОДИН ОБРАЗ

(Спогад)

В грудні 1945 р. шкільні діти з Л. коло Перемишля влаштували виставку в честь св. Миколая. З частини грошей, що осталися, закупили образ св. Терені і примістили в церкві. Місце знайшлося коло ікони св. Отця Миколая. На самий Святий Вечір посвячено його і він зайняв там своє місце. Всі мешканці села, а зокрема діти полюбили його. Щодня хтось приносив лямпуку та світив перед Малою Святою. Від того часу село отримало багато ласк. Хоч який сильний був ворожий терор, то з цілого села лиш п'ять родин вивезено на Схід. Решта в різний спосіб осталася в селі ще два роки, аж вкінці весною 1947 р. частину виселено на Захід, звідкіля якась частина знову повернулася у своє село.

Весною з'явилися цвіти перед образом св. Терені. А з цвітами розмолені гуртки дітей. Вони прошили захорони для свого села і своїх священників. Коли в лютні один з них мав бути від них забраний, то вони доти молилися до св. Терені, доки справа не прийняла щасливіший оборот. Коли в квітні все таки одного перенесено в дуже небезпечне місце, то молитви дівчорі зробили своє, бо рівно через місяць вернувся їх-

ній «отець». Гурток Євхаристійної Круціяти мав Малу Святу за покровительку. З того користало ціле село і щасливо переходило різні переслідування.

В липні виїхав один із священників. Діти не знали, а то певно були б молилися до св. Терені, щоб змінила рішення. На другий рік вивезено другого священника. Опіка св. Терені не скінчилася. Вона взяла обох отців під свою опіку. А мешканців села також не опустила. Вправді її образ не перебуває тепер в церкві. Він в приватній родині. Але св. Тереня знаходить способи робити свою «роботу». Листи впевнюють, що мешканці Л. держаться своєї батьківської віри і свого народу. Мала Свята зберегла їм ті два скарби досі і певно, що збереже і на далі. А колись прийде хвилина, що її образ повернеться знову до дерев'яної церквці, дівчора знову світитиме лямпаду перед Малою Святою, приносить цвіти та співатиме пісні і шептатиме молитви, які засвідчать перед Богом, що село Л. під Перемишлем бажає бути вірним Малій Покровительці із Лізіє. Дав би Бог, щоб ця хвилина прийшла чимскоріше.

П.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ У ФРАНЦІЇ

«Слідами Малої Святої» знову вернулося до Вас. З тієї нагоди хочемо висловити Вам признання за Вашу вірність для журналіка в тому часі, коли він виходив в Канаді. Із-за далекої віддалі Ви отримували журналік досить пізно, але Ви радо його вітали і читали. Хоч тяжкі обставини Вашої праці, то Ви прислали не лиш передплату, але завжди слали свої щедрі жертви на пресовий фонд, які уможлилювали нам видавання журналіка. Честь Вам

за таке глибоке розуміння для рідної преси! Ми тепер знову близько себе. Пишіть до нас, як колись, поширюйте журналік між своїм оточенням. Нехай не буде ні однієї української людини у Франції, що не мала б нашого журналіка. Журналік не змінився і далі таким, яким був. Він бажає лиш одного: допомоги Вам у спасенні Ваших душ і збереженні Вас для українського народу!

«СМС»

« Вервиця Дітей »

ДОДАТОК ДО «СЛІДАМИ МАЛОЇ СВЯТОЇ»
РІК VIII. ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ! Ч.: 1 (28)
1956.

СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ

З нагоди празника Христо-
вого Різдва та Нового Року
бажаю Вам, Дорогі члени
«Вервиці Дітей» і Читачі цьо-
го дитячого додатку Веселих
Свят та Щасливого Нового
Року! Нехай Господь і Божя
Мати помагають Вам у праці
в школі та в родині. В Ново-
му році не забувайте про що-

денну десятку вервиці. Ук-
раїна ще в неволі і Ваших
молитов потребує багато, ба-
гато! Хай св. Тереня Покро-
вителька нашого товариства
поможе Вам бути вірними
своїй щоденній десятці вер-
виці за Україну!

Ваш Приятель

ХОДИМ ДО ІСУСА

Вже над Вифлеємом зірниця сіяє,
Пастирі з царями Месію вітають,
А моя Україна ще у сні дрімає,
Не чує, як хори ангельські спі-
вають...

Гей, встань Україно, прокиньтєся
люди,
Глядіть за зорею, в дорогу зби-
раймось,
Бо вже ожидає на нас Ісус любий,
Тож ми всі до Нього чимскорше
зближаймось!

Спішімся, бо Ірод вже готовить
зброю.
Він хоче Ісуса зі світа зігнати!
Спішім, бо вже діти конають у
болю...

Спішімся, збираймось Ісуса віта-
ти!

Ісусе наш любий, вже до Тебе
йдемо!
Не дари, а сльози з собою прино-
сим,
Недолю і горе в Твоїх стіп кла-
демо...
Потіш нас, Ісусе, отри сльози —
просим!..

Ми Тебе любити будем до зачину,
За Тебе ми радо ляжем головою!
Подивись ласкаво на нашу руї-
ну:
Пішли людям єдність, а Україні
волю!

М. Мартинюк

ЗЕМЛЕЮ УКРАЇНСЬКОЮ

В цьому числі згадаємо про височини України. Про гори була бесіда у попередньому числі. Коли б мандрувати в Україну із заходу, то зустрінемо **Розточчя**, що його обмежують долини рік Висли й Сяну та ріки Буга. Грунт у більшості родючий, а населення займається хліборобством. На півночі Розточчя переходить в низину Полісся, а на північному сході біля Львова лучиться з Поділлям.

«На Поділля хліб на кіллю, а ковбасами плоти городять». Говорили так про наше багате **Поділля**, що розтягається на південному заході від Дністра, по Волинь на півночі, а також від Надсянської низини на заході до ріки Бога на сході. Колись багаті околиці. Тепер через комуністичну господарку нужда є нерозлучним товаришем Поділля.

На південь від Поділля між Дністром та Прутом лежить **Покутсько-Бесарабська височина**. Плекають тут овочі та виноград, бо підсоння ладне.

На півночі від Розточчя й Поділля є **височина Волині**, що сягає на півночі до Під-

ляшшя та Полісся. В південній Волині є чорнозем, а далі на північ піскуватий. Колишні ліси винищують тепер ботьшевики.

На схід від Волині й Поділля є **Наддніпрянська височина**, серце України. Земля, що є осередком нашого краю, що полита кров'ю борців за волю народу. Тут родився Тарас Шевченко. Вона переходить в Чорноморську низину. Ця височина є найбільш врожайна частина України.

Біля Дніпрових порогів вона переходить на лівий беріг Дніпра і розтягається у **височину Донецького кряжа**. В його нутрі є кам'яне вугілля, залізо, мідь, ртуть. Грунт дуже родючий і доповнює підземні багатства.

Багаті є височини України. Але користають з них вороги нашого народу. Український народ лиш тоді вповні скористає із багатства своєї землі, коли буде вільний. Тому молисья, Дорогі Діти, щоб це сталося чимскоріше, щоб українці могли користати із скарбів своєї землі, що їх вложив туди Бог для користування нашому народові!

МОЛИТВА УКРАЇНСЬКОГО ЮНАКА

Всевишній Боже, світа Володарю,
Прийми молитву, мого серця спів:
До стіп Твоїх складаю щиродаку,
Що українцем Ти мене створив.

І що така велика та багата
Моя Землиця Рідна, наче рай,
За те, що я героїв стався братом,
Що, як вони, кохаю Рідний Край.

За те, що Ти народові мойому
Своїх щедрот і ласк не поскупив,
Що дав йому чудову рідну мову,
Найкращу пісню, наче диво з див.

Не позбавляй його своєї власти,
Йому на власній поможи землі
Добути кращу долю і покласти
Вінець нев'ялий слави на чолі.

Моїй душі дай, Боже, твердість
криці,
Будь сторожем думок і діл моїх,
Зроби, щоб чести Рідної Землиці
Поганим вчинком я не сплямив
ввік,
Амінь.

В. Перелявцев

ВТЕЧА ДО ЄГИПТУ

РАДІСНА НІЧ

(Оповідання)

Було це в одному таборі праці на Сибірі, де тисячі наших вивезених дратів і сестер виконують важкі роботи. Позбавлені там всього кінцевого, живуть в холоді та голоді. Але найбільше дошкульно відчувають брак свого богослуження. Тому дуже зраділи в'язні табору ч. Н., коли довідалися, що прибув один в'язень священик. Сподівалися, що буде змога мати своє богослуження. І не помилилися.

«Знаєш, Влодку, завтра вночі буде в нас Служба Божа. Прийдеш?» — спитав молодий Богдан свого товариша.

«Прийду. Чи там, де минулого року?»

«Так.»

Це нічне богослуження багато різнилося від звичайних богослужень. Громадка робітників зібралася вночі по праці на тайну Службу Богу. Виглядало це на звичайну гутірку. Не було ні риз, ні престола. Між ними сидів робітник, що був священиком. В оз-

наченій хвилині він освятив приготований хліб, відчитав ще кілька молитов і запричащав тих, що бажали. Запричащалися всі. Сповідь була ще перед тим. Всі були дуже вдоволені. Розмова тривала якийсь час і з найбільшою обережністю. Потім розійшлися крадькома на спочинок.

Але ніхто не спочивав. Кожний переживав глибоко те щастя, що його мав тієї ночі.

«Ти знаєш, Богдане, що це була найщасливіша хвилинка в моєму житті.»

«І в мене також. Я такий радію. Тепер я готовий на все, навіть на смерть!»

Але Христос не готовив їх на смерть. Святе Причастя, що його прийняли ті в'язні під час того нічного тайного богослуження сталося для них джерелом нової сили, до дальшого життя, до дальшого змагання за перетривання переслідування й повороту в Батьківщину. Ждуть тепер лиш тієї хвилини...

Вуйко Осип

ЦЕРКОВНІ КНИГИ

Ви певно цікаві бачити ті книги, що їх вживають в нашій церкві при різних богослуженнях. Попросіть при нагоді свого Отця духовного, щоб Вам їх показав та пояснив. Вони, як тоді побачите, писані є старою мовою, так

званою церковно слов'янською. Це давня мова, що нею тому тисяча років говорили наші предки. Сьогодні вживають її лиш в церковному богослуженні.

Найважливіша книга це св. Євангелія. Вона в дорогій оп-

раві, лежить посередині престола і містить письма чотирьох Євангелистів: свв. Маттея, Марка, Луки та Івана, які списали життя й науку Ісуса Христа. На оправі є образ Христа і тих Євангелистів. З тієї книги священник читає євангелію на Службі Божій, обносить її під час «Малого входу» та дає цілувати вірним. Ця книга завжди була у найбільшій пошані в нас.

В книзі «Апостол» є списання праці апостолів (Дії Апостольські) та листи св. Павла і других апостолів. Їх перечитують також під час Служби Божої («Апостол»).

У «Службнику» має священник текст Служби Божої, що її читає. Там є молитви, що їх він відчитує потихо, та ті всі слова Служби Божої, що їх Ви добре знаєте, бо чуєте кожний раз, коли уважно берете в ній участь.

При уділюванні різних тайн та виконуванні різних

церковних чинностей священник вживає книги «Требник».

Щодня священник відчитує окремі священничі молитви. Робить це з «Часослова». Там зібрані поодинокі богослуження та молитви, що ними священник молиться за цілу Церкву.

Це найважливіші книги. Крім того є ще книги, що служать до відправи богослужень на різні свята. Це «Мінея» та «Тріодь».

Із сказаного бачите, Дорогі Діти, як дуже цінить св. Церква церковні богослуження, як старанно вони уложені та списані. Тому полюбіть свої рідні богослуження, беріть радо участь в них. Може колись дехто з Вас сам буде вживати тих книг, коли буде помагати в їх відправі, а ще краще було б, коли б і сам їх міг відправляти для других як священник і не лиш читати із св. Євангелії, але і пояснювати другим. Помоліться в тому наміренні!

ІНДІАНСЬКА ЛІЛЕЯ

Не про квітку лілею, що росте й прикрашає огороди, але про одну індіанську дівчину, що за Божою поміччю піднялася на висоти святости, будемо тут говорити. Ім'я її Катері Текаквіта. Жила тому три сотки років в тих околицях, що тепер належать до східньої Канади й Америки. Уродилася в 1656 р. в околиці нинішнього Нью Йорку. Належала до племені могавків із групи ірокезів, що визначалися великою жорстокістю в боротьбі із білими. Жертвою тієї жорстокости впало кількох місіонарів отців єзуїтів. Але їхня кров була посівом пізнішого поширення християнства між індіанами. Може тій мученичій крові завдячує свою святість Катері.

Її життєпис попав мені в руки в часі побуту в монастирі облятів в індіанській резерві в західній Канаді. Я прочитав з великим зацікавленням і дещо дивувався

тому настроєві, з яким я читав. Через недобрий час Катері віддячилася мені і то в несподіваний спосіб. Якраз з тих частин Америки й Канади, де вона жила, я зачав отримувати щораз то нові передплати для «Слідами Малої Святої»...

Катері дуже скоро стала сиротою. Виховував її вуйко. Мати в останніх хвилинах свого життя просила Бога, щоб післяв місіонарів, які охристили б її дитину. Але Катері довго мусіла ждати на цю щасливу хвилину. Щойно в 19 році життя вона зістала охрищена. Та Бог провадив цю вибрану душу Сам. Вже змалку визначалася вона якоюсь дивною нехїттю до поганських диких забав і танців. Неохота до надзвичайних строїв товаришила цьому. Пиятика та розпуста були товаришами дикою й жорстокою індіанського життя. Зайняттям Катері було збирання дерева в лісі

зимою, а в літі різні домашні роботи. Як це звичайно бувало старалася рідня одружити Катері. Але даремні були їхні зусилля. На їхні намови і різні старання вони отримували дивну для їхнього поганського вуха відповідь: «Ні!»

Воєнні невдачі індіан змусили їх дозволити на свободну проповідь католицьким місіонарям. Вони вступили в їхні оселі, Катері жадібно ловила кожне слово проповіді, але її вуйко, начальник племені пильно дбав, щоб місіонарі не мали на неї впливу.

Дівчина лякалась вуйка мов вогню. А тим часом йшли дальші старання рідні, щоб примусити Катері вийти заміж. Одначе за Божою поміччю вона не далася намовити й витривала в дівстві. Хоч не знала молитви до правдивого Бога, то своїми словами молилась до Нього й просила помічі. Бог вкінці вислухав цю молитву і вуйко погодився на її охрищення. Після старанного приготування Катері охристилась на Великдень 1675 року. Це була найщасливіша хвилинка в її житті.

(Кінець буде)

ЖИТТЯ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Народився 29. липня 1865 року в селі Прилбичі, повіт Яворів (Західня Україна), як син побожних родичів, себто батька Івана графа Шептицького і матері Софії графині Фредро, що дали йому найкраще виховання. Нижчу і середню школу кінчив у Львові і Кракові, а студії права покінчив на університеті в Бреслав і там одержав титул Доктора прав. Та почувачи від дитинства нахил до побожного і досконалого життя, а при цьому чуючи Боже покликання до великих завдань в Христовій Церкві, він вже як 23 річний молодець рішився покинути світське життя і посвятитися на службу Богові, Церкві і народові в духовному стані. В 1888 році вступив до монастиря Чину св. Василія Великого, закінчив філософічні і богословські студії з титулами Доктора філософії і Доктора богословії, а в 1892 році був висвячений на священника. По 7 літах найревнішої місіонарської праці по містах і селах Галицької церковної провінції вже в 1899 році був іменованій Станиславівським Єпископом, а один

рік пізніше, себто в 1900 р. обняв перстол Галицької Митрополії, як Львівський Архiepіскоп і Галицький Митрополит. На тім високім становищі остався до смерті 1. XI. 1944 року.

Загальна думка серед українців і чужинців, що мали щастя його знати, така: Митрополит Андрей це справді чоловік Божий, святий, муж Провидіння, він справжній Князь укр. кат. Церкви, це один з найбільших подвижників Церковної Єдності продовж цілої історії Христової Церкви. Своім життям був постійно зразком високих християнських чеснот і як покірний і побожний чернець, і як ревний місіонар-проповідник, і як автор глибоких аскетичних творів, і як добрий-найліпший Пастир, опікун покривджених вдів і сиріт, батько української молоді, добродій української науки і мистецтва, жертвенний громадянин, щирий патріот, ясний світильник післанництва українського народу, символ змагань за соборність українського духа.

Основник і провідник монаших чинів і згромаджень,

неустрашимий оборонець Церкви і народу, царський в'язень за те, що як добрий Пастир хоронив своє стадо перед небезпекою втрати правдивої вселенської віри Христової, Богом даний Провідник і Учитель, що пророчим зором глядів в майбутнє і дав своєму народові тривкі засади поступовання для грядучих поколінь.

Правдивий, довірений приятель св. Папи Пія X, що дав йому найширші церковні, патріярші повновласті для організування церковно - релі-

гійного життя на всіх просторах колишньої царської імперії. За привернення церковної Єдності постійно молився, розвивав найширшу апостольську діяльність, за те страдав і рад би був ще більше страдати і блавав в Бога ласки мученичої смерті. З боку св. Апостольського Престола зазнав найвищих похвал і признання, а ті, що мали щастя його знати, не вагаються називати його епохальною людиною, що в ділянці церковного Поеднання створила епоху.

НІБИ СНИТЬСЯ...

Ніби сниться: завітчана площа,
Ріки прапорів, море голів,
І та пісня — з усіх найдорожча,
І те серце, роздзвонене знов.

І нараз все затихло, як камінь,
Тільки сонце на кожному лиці,
Перед ними не вправи вінками,
Але кріси, багнети... стрільці!

Ніби сниться: на сході б'ють громи,
Кров пожеж багрянить небеса,
В попелищах церкви і хорони,
І бездомний народ по лісах.

Та не згасло у грудях завзяття,
Стрий, присяга, купований кріс,
І забуте старе Закарпаття,
І сліди ще князівських коліс.

Ніби сниться: Бескид, снігові,
Темні бори, розбиті хати,
І розгублені в зворах надії,
І хрести, і хрести, і хрести...

А там наступ, усміхнені гори,
Понад ними веселка сторіч,
І нечувана пісня бадьора
Про червону калину і Січ.

Ніби сниться: Збруч річка глибока,
Пшениці і вишневі сади,
І країна далека, широка,
І ряди, і ряди, і ряди...

Роман Купчинський

Виходить за дозволом Духовної Влади

Directeur responsable: *PROKOPIW*

Imprimerie: P. I. U. F. (SARL), 3, rue du Sabot, Paris 6